

WYKAZ ZAGADNIEŃ NA EGZAMIN DYPLOMOWY NA STUDIA II STOPNIA

NA KIERUNKU FILOLOGIA POLSKA NA ROK AKAD. 2019/2020

SPECJALNOŚCI: komunikacja społeczna i praca wydawnicza, język polski z logopedią

I/ Literaturoznawstwo (20 zagadnień)

1. Polskie kroniki średniowieczne. Strategie pisarskie i najważniejsze dzieła (Gall Anonim – Wincenty Kadłubek – Janko z Czarnkowa – księga henrykowska – Jan Długosz).
2. Podstawowe idee epoki renesansu i ich realizacja w twórczości polskich przedstawicieli tego nurtu (od Biernata z Lublina i poetów języka łacińskiego po późną twórczość Jana Kochanowskiego).
3. Epickie oblicze polskiego baroku. Nawiązania do eposu bohaterskiego (*Transakcja wojny chocimskiej* Potockiego, mesjady). Poematy Samuela Twardowskiego. Twórczość pamiętnikarska i kaznodziejska.
4. Oświeceniowy poemat heroikomiczny: gatunek, autorzy i tematy. Nawiązania do literatury europejskiej (Boileau-Despréaux). Krytyka wad i ironia.
5. Powieść poetycka polskiego romantyzmu. Cechy gatunkowe i najważniejsze utwory (Malczewski - Mickiewicz – Słowacki – Goszczyński – Berwiński - Pol). Sceneria kresowa jako polska odmiana orientalizmu.
6. Odbicie ideologii pozytywistycznej w literaturze tego okresu: naturalizm (Dygasiński, Sygietyński); idee pracy organicznej i pracy u podstaw w twórczości Elizy Orzeszkowej i Bolesława Prusa; emancypacja kobiet (Prus, Orzeszkowa); kwestia żydowska. Pierwiastki pozytywistyczne w poezji Adama Asnyka i Marii Konopnickiej.
7. Dramaturgia Młodej Polski: symbolizm – preekspresjonizm – naturalizm (Wyspiański – Przybyszewski - Miciński - Zapolska).
8. Nowe tematy i formy poetyckie w liryce międzywojennej. Od Skamandra do Drugiej Awangardy. Tuwim - Wierzyński – Iwaszkiewicz –Broniewski – Czyżewski – Jasieński - Peiper – Przyboś – Czechowicz.
9. Psychologizm w prozie międzywojennej. Odmiany powieści psychologicznej: analityczna (genetyczny determinizm), fenomenalistyczna, behawiorystyczna. Twórczość Kuncewiczowej, Nałkowskiej, Choromańskiego i Brezy.
10. Proza obozowa. Tradycyjne schematy narracji martyrologicznej. Świadectwa zbrodni i oskarżenia ocalałych. Funkcja solidarnej pamięci. Nowy typ doświadczeń egzystencjalnych –

koncepcja „kamiennoego świata” i odrzucenie kultury jako sfery uniwersalnej. Literatura faktu. Twórcy i ich dzieła: Zofia Kossak-Szczucka - *Z otchłani*, Seweryna Szmaglewska - *Dymy nad Birkenau*, Gustaw Herling-Grudziński - *Inny świat*, Zofia Nałkowska - *Medaliony*, Tadeusz Borowski – opowiadania, Stanisław Grzesiuk – *Pięć lat kacetu* i inni.

11. Pokolenia i ugrupowania poetyckie w powojennej Polsce: od „pryszczatych” i „Współczesności” do generacji „Brulionu”.
12. Poezja kobieca drugiej połowy XX wieku. Sensualizm poetycki Haliny Poświatowskiej i Anny Świrszczyńskiej. Poetyka paradoksu i ironia Wisławy Szymborskiej. Twórczość poetycka Ewy Lipskiej.
13. Polski esej literacki okresu powojennego: tematy i twórcy (np. Jerzy Stempowski, Czesław Miłosz, Mieczysław Jastrun, Zbigniew Herbert, Kazimierz Wyka, Witold Gombrowicz, Paweł Jasienica, Andrzej Stasiuk i inni).
14. Poetyka postmodernizmu w liryce polskiej przełomu XX i XXI wieku. Późna poezja Tadeusza Różewicza. Powtórzenia i inwarianty poetyckie Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego. Liryka Marcina Świetlickiego, Miłosza Biedrzyckiego i Andrzeja Sosnowskiego.
15. Nurt chłopski we współczesnej prozie polskiej. Wiesław Myśliwski (*Nagi sad, Pałac, Kamień na kamieniu*), Edward Redliński (*Konopielka, Awans*) i inni.
16. Epika postmodernistyczna: Manuela Gretkowska (*Kabaret metafizyczny, Polka*), Olga Tokarczuk (*Prawiek i inne czasy, Dom dzienny, dom nocny, Księgi Jakubowe*).
17. Literatura a rzeczywistość. Koncepcje *mimesis* w badaniach literackich: od Platona do Auerbacha i Nycza.
18. Płeć i tożsamość we współczesnej refleksji teoretycznoliterackiej: feminizm, gender i queer. Cele krytyki feministycznej. Feministyczny rewizjonizm. Badania genderowe i queerowe.
19. Postkolonializm w badaniach literackich. Dyskurs jako konstruowanie rzeczywistości. Dyskurs kolonialny a kwestie rasowe. Czy można mówić o dyskursie kolonialnym w literaturze i kulturze państw Europy Środkowo-Wschodniej (Polska, Rosja)?
20. Psychoanaliza w badaniach literackich - od Freuda do Lacana.

II/ Językoznawstwo (20 zagadnień)

1. Funkcje języka i wypowiedzi: ekspresywna, impresywna, metajęzykowa, fatyczna, symboliczna, prezentatywna – krótka charakterystyka.
 2. Perswazja i manipulacja w języku.
 3. Język w działaniu. Struktura aktu mowy i jego typy według Johna Austina i Johna Searle'a.
 4. Przegląd i charakterystyka dyscyplin językoznawczych.
 5. Kulturowe uwarunkowania aktów mowy. Relatywizm kulturowy.
- 2

6. Pojęcie socjolektu i jego odmiany. Socjolingwistyczna charakterystyka współczesnej polszczyzny.
7. Style funkcjonalne współczesnej polszczyzny.
8. Gatunki językowe w świetle autorskich poglądów: Michaiła Bachtina, Ludwiga Wittgensteina, Anny Wierzbickiej.
9. Źródła do badań dziejów języka polskiego. Historyczne słowniki języka polskiego.
10. Działalność kulturalnojęzykowa w dziejach polszczyzny – teorie kultury języka, poradniki językowe, towarzystwa miłośników polszczyzny.
11. Język polski poezji i prozy różnych okresów literackich (na wybranych przykładach).
12. Nazewnictwo własne a historia narodu (imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska indywidualne i zbiorowe, pseudonimy, nazwy heraldyczne, dynastyczne, etnonimy, nazwy narodowości, nazwy mieszkańców).
13. Klasyfikacja nazwisk w ujęciu różnych autorów (np. Witolda Taszyckiego, Stanisława Rosponda, Henryka Borka, Józefa Bubaka, Zofii Kalety). Typy strukturalne i semantyczne polskich nazwisk.
14. Wybrane sylwetki polskich językoznawców.
15. Charakterystyka socjolingwistyczna współczesnych gwar polskich.
16. Związki lingwistyki z innymi dyscyplinami naukowymi.
17. Różne nurty badawcze w pracach polskich językoznawców (m.in. szkoła kazańsko-praska, szkoła lubelska).
18. Współczesne kierunki i nurty badań językoznawczych, m.in.: pragmalingwistyka, teoria aktów mowy, socjolingwistyka, psycholingwistyka, językoznawstwo kulturowe i etnolingwistyka, tekstologia, genologia lingwistyczna.
19. Semantyka językoznawcza. Wybrane koncepcje i teorie opisu semantycznego języka.
20. Pochodzenie współczesnych języków oraz ich zróżnicowanie. Klasyfikacja typologiczna języków. Kontakty między językami. Bilingwizm. Zagadnienie interferencji językowej. Języki mieszane. Pidgin.

III/ Nauki o kulturze i religii (5 zagadnień)

1. Religijne konteksty kultury i literatury polskiej: od średniowiecza do współczesności.
2. Filozofia i sztuka antyczna. Fundamenty kultury europejskiej.
3. Estetyka postmodernizmu. Pluralizm – relatywizm – ludyczność – intertekstualność.
4. Kultura masowa, konwergencja, mcdonaldyzacja. Kultura wysoka a kultura popularna. Ich przenikanie – asymilacja.
5. Współczesna kultura multimedialna. Społeczeństwo informacyjne. Rozwój kultury a techniczne narzędzia komunikacji.

IV/ Specjalność: komunikacja społeczna i praca wydawnicza (15 zagadnień)

1. Stan i potrzeby edytorstwa naukowego w Polsce.
2. Edycje tekstów naukowych (typy edycji: antologia tekstów naukowych; wydanie zbiorowe; tom pokonferencyjny; monografia itp.).
3. Współczesne edytorstwo tekstów literackich (edycja krytyczna; edycja naukowo-dydaktyczna; edycja popularna; edycje elektroniczne).
4. Zasady prac redakcyjnych i wydawniczych (książka, czasopismo). Przygotowanie tekstu do druku, adiustacja, korekta techniczna, prawa autorskie, dystrybucja, reklama.
5. Estetyka książki. Typografia i opracowanie graficzne.
6. Ortografia i interpunkcja w tekstach poetyckich, prozatorskich, pozaliterackich.
7. Gatunki nowych mediów (powieść hipertekstowa, blog, vlog, fotoblog)
8. Komunikowanie jako proces, definicja komunikacji międzykulturowej, rodzaje komunikacji międzykulturowej.
9. Komunikacja międzykulturowa i jej konteksty. Tożsamość a komunikowanie; pojęcie i kształtowanie się tożsamości, wpływy tożsamościowe, np.: etniczne, religijne, grupowe, społeczne, wychowawcze, narodowe, regionalne.
10. Komunikacja niewerbalna (pozajęzykowe aspekty procesu komunikacyjnego). Rola niewerbalnych zachowań uczestników komunikacji - kontekst sytuacyjny.
11. Literackie wizerunki komunikacji międzykulturowej.
12. Reklama jako komunikat perswazyjny. Cechy komunikatu reklamowego (sugestywność, zwiezłość, atrakcyjność).
13. Reklama w kulturze. Reklama a inne teksty kultury (film, literatura, malarstwo, zjawiska życia codziennego). Intertekstualność reklamowego komunikatu.
14. Reklama internetowa. Rodzaje form reklamowych w Internecie.
15. Językowe właściwości komunikatów reklamowych. Leksyka i jej rola w komunikacie reklamowym. Frazeologia.

V/ Specjalność: język polski z logopedią (15 zagadnień)

1. Kompetencja językowa i sprawności językowe, kompetencja komunikacyjna i sprawności komunikacyjne a zaburzenia mowy.
2. Neurobiologiczne uwarunkowania zachowań językowych i zaburzeń mowy.
3. Procedury postępowania logopedycznego w afazji.
4. Procedury postępowania logopedycznego w autyzmie.
5. Procedury postępowania logopedycznego w zespole Aspergera.
6. Procedury postępowania logopedycznego w demencji.
7. Procedury postępowania logopedycznego w schizofazji.
8. Klasyfikacje zaburzeń mowy.

9. Diagnoza różnicowa zaburzeń mowy w: alalii, afazji, demencji , autyzmie, schizofazji.
10. Programowanie języka (zasady, etapy w terapii: alalii, afazji, demencji , autyzmie, ZA, schizofazji).
11. Określanie celów postępowania logopedycznego.
12. Strategie i metody postępowania logopedycznego.
13. Postępowanie terapeutyczne - etapy i dobór środków w: alalii, afazji, demencji, autyzmie, schizofazji.
14. Diagnozowanie czynności poznawczych w zaburzeniach mowy: słownictwo (kognitywna struktura wiedzy, badanie relacji między desygnatami); narracja.
15. Diagnozowanie możliwości przekazu: motoryka; słuch fizyczny; słuch fonemowy i prozodyczny; wymowa (realizacja fonemów, koartykulacja, realizacja komponentów prozodycznych); dialog (realizacja komponentów wymiany); realizacja i struktura intencji (umiejętność informowania, intencja działania, intencja modalności, przekaz emocji).

Siedlce, 09.05.2019 r.

Opracowali:

Dr hab. Alina Maciejewska, prof. uczelni

Dr hab. Joanna Kuć, prof. uczelni

Dr hab. Antoni Czyż, prof. uczelni

Dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, prof. uczelni

Dr Barbara Stelingowska

Dr Marcin Pliszka

Dr. hab. Roman Bobryk, prof. uczelni

Dr hab. Sławomir Sobieraj, prof. uczelni

Korekta 14.05.2019 r.

Dr hab. Sławomir Sobieraj, prof. uczelni

Dr hab. Roman Bobryk, prof. uczelni

Dr Marcin Pliszka